

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

De Sacrificio Missæ Expedite Celebrando Libri III

Tamburini, Tommaso

Coloniæ Agrippinæ, 1661

Super illud (Ac similiter &c.) ubi prohibetur ne Sacerdos retenta parte eleemosinæ Missam, alteri celebrandam committat §. 5.

urn:nbn:de:hbz:466:1-41878

§. V.

*Super illud §. primum. 10. Ac
similiter, &c.*

Vbi

*Prohibetur, ne Sacerdos retenta par-
te eleemosyne, Missam alterice-
lebrandam commit-
tat.*

1. *Sacerdos cum receperit à Fi-
deli argenteum integrum, ut
Missam pro illo celebret, dat argen-
teum medium Petro similiter Sa-
cerdoti, ut sui loco satisfaciat; me-
dium vero sibi retinet; potestne id
licitè efficere? Decernit Sacra Con-
gregatio supra §. i. numer. 10. non
posse.*

2. *Et quia dubitatum fuit: An sal-
tem possent Rectores Ecclesiæ ali-
quid sibi retinere pro expensis ne-
cessariis, vino, cera, Hostia, Para-
mentis,*

mentis, & similibus. Respondit ibi-
dem n.36. posse Rectores Ecclesiaz
pauperis, non vero ejus, quæ suffi-
cientes haber redditus: advertitq;
ne plus justo excedat hæ expensæ,
& nihilominus, his deductis, cu-
randum est tot celebrari Missas,
quot fuere præscriptæ ab offeren-
tibus eleemosynam.

3. Rursus fuit dubitatum, An
Beneficiatus, qui potest per alium
celebrare tenetur huic alii dare
stipendium ad rationem Beneficii.
Respondit n.37 satis esse, si de
eleemosinam congruam tecum
morem Regionis, si aliud in funda-
tione cautum non fuerit.

4. Denique. An ille, cui datur
stipendium manuale majus solito,
pro Missa, debeat rotum dare alte-
ri, cui forrè illam celebrandam
committit. Respondit ibidem n.38,
debere rotum dare.

5. Vides discrimen? Id, quod
concessum est Beneficiario, habenti
foste pingues redditus pro one-
re Mis-

te Missarum , negatur recipienti
eleemosynam manualem pro Mis-
sis. Et quidem merito, nam huic
Fideles totam eleemosynam dant
pro ipsa Missa; ibi Fundatores dant
etiam pro ipsa commodiore susten-
tatione Beneficiati, ut alacrius ser-
viant, &c.

6. Quæres: recipiens eleemosy-
nam manualem , si non servet hoc
Decretum , peccatne mortaliter?
Respondeo cum Peyrino , a alios
firmare, quia tam subtilis districtio
Saceræ Congregationis , in re tam
gravi, id eam serio intendisse , de-
monstrat , b Alios negare, quia in
Decreto hujus rei nulla adsunt ver-
ba indicantia culpam mortalem , &
ex alio capite nulli tunc sit injuria,
non Sacerdoti celebranti , quia sti-
pendium minus voluntariè, ut sup-
ponimus, acceptat ; non petenti
Missam , jam enim illa pro ipso ce-
lebratur.

An

a Peyr. constit. 9 Urbani VIII. §. 4. b
Bordonius ref. 26 n. 28.

*An alii, præter Rectores Ecclesiæ, possint
retinere expensas pro vino, cera,
Ministro, paramentis,
&c.*

7. **S**ed adhuc dubitabis Primo,
An sicuti Rectori Ecclesiæ
pauperis conceditur, posse re-
tinere prædictas expensas, ita pos-
sit Sacerdos legatarius; qui non sit
Rector Sacerdos v. g. cui relatum
fuit annum legatum pro celebrian-
distor Missis, potestne exposcere
aliquid plus, ut faciat dictas expen-
sas?

8. Idem queritur in eleemosy-
nis manualibus; potestne exposcere
Sacerdos aliquid plus (sed rationa-
bile) quo satisficiat Ministro in-
servienti, vel insumat pro cera, vi-
no, &c.

9. Respondeo utrumque posse,
a juxta dicitur p. 2. quia nemo cogitur
insumere de suo in gratiam alterius,

id ra-

a March. de ord. tr. 7 p. 2. c. 18. n. 26.

id tamen non consulerem diviti,
quia sapit indignam avaritiam. Cō-
firmatur Responsio , quia merito
alicubi, taxantur hæ expensæ sepa-
ratim ab ipsius Missæ stipendio, ut
vidimus supra.

An Capellanus , vel legatarius pinguis
retinere possit partem sti-
pendij ?

I. Dubitabis Secundo, An quod
concessum est num. 3. Benefi-
ciato , concedatur Capel-
lano, vel legatario pingui? Respon-
deo affirmativè, a modo dei justum
stipendium alteri , licet enim Sacra
Congregatio meminerit solius Be-
neficiari , cum eadem sit ratio in-
cluduntur ceteri similes , sive sint
principales , sive subrogati , quia
subrogatum sapit naturam ejus, in cu-
jus locum subrogatur , modo non si-
elec-

a Delugo de Euch. d. 21. sec. 2. n. 30.
Aloys. Ricc. in decis p. 2. decis 219, n. 3.
citanus Sotnum, Navarr. Bejan.

possint
era,

rimo,
elesiz
Tere-
a pos-
on sic
ctum
orian-
scere
pen-

osy-
cere
ona-
o in-
vi-

olle,
itur
ius,
ta-
216

eleemosyna manuelis , ut ibidem
dictum est.

11. Rogas, Quantum est hoc ju-
stum stipendium ? Quantum lex
Diœcesana taxavit, quod apud nos
esse vere unum Iulium pro una Mis-
sa feriata , & circiter duplicatum
pro festiva supra diximus. Quod
si alicubi taxatum non fuerit, illud
erit justum , quod fuerit communis
consuetudine introductum, in quo
caso (sicuti accidit in rerum pretiis)
non taxatis erit, reperire summum,
medium, infimum, & Beneficiatus
non obligabitur, in praedicto casu,
nisi infimum dare , jam enim hoc
justum stipendium est.

*An quilibet aliis possit alteri commit-
tere Missam , reverentia parte
stipendiis.*

12 **D**ubitabis Tertio. An in ali-
quo tandem casu id alicui
Sacerdoti licet in manualibus e-
leemosynis ? Respon-

a Supradicte §. 1. n. 2. & §. 3. n. 33.

Respondeo, quamvis id absolute
Congregatio negat, ut vidimus
n. 4. adhuc tamen tres Exceptio-
nes, seu Declarationes admitti de-
bent.

Prima est. Si alicubi hoc Decre-
tum non sic acceptatum, quæ est
communis doctrina in legibus po-
sitivis. Id, quod hic induere vo-
lui, quia Marchinus ait se audi-
uisse, in multis Italiæ locis, & Ro-
mæ, in multis Collegiatis, hoc
Decretum, quoad hanc partem,
non servari.

13. Secunda. Si ego Sacerdos
recipi liberaliter à Petro pro una
Missâ unum v.g. aureum, pingue
scilicet stipendium, si Petrus dedit
præcisè, & simpliciter pro Missâ, ita
ut liberalitas exercita fuerit, in fa-
vorem, ut ita dicam, Missæ, ipsius-
que obsequium, certè non possem
dare alteri Sacerdoti celebraturo

R r pro

a March. de ord. 87. 3 p 2. cap. 32.
num. 8. fin. b Diana p. 2. tral. 14. ref.
12.

pro eodem Petro ubum Julium, iu-
stum scilicet stipendium, quodque
superest, mihi retinere: at si fuit, ex
liberalitate, circa meam personam,
quia sum illius amicus, vel quia sum
pauper, &c. utique possem. a Ratio
est, quia in priori casu stipendium
fuit pro Missa, quod stipendium in-
tegrum deberet dari ex Sacra Con-
gregazione, in posteriore, non fuit
pro Missa, sed pro alio titulo.

14. Tertia. Si Sacerdos, cui ego
committo Missam celebrandam, sit
expresè contentus modica parte,
etiam infra insimum stipendium,
meliore parte mihi relata, in rigo-
re possum bmodicam illam partem
et dare. Ratio est, quia, sicuti potest
mibi talis Sacerdos gratificari, di-
cendo pro mea commissione Mis-
sam sine ullo stipendio (acque id
prohibuit umquam Congregatio,
quia id est meta liberalitas Sacer-
dotis) ita & potest mihi gratificari,

con-

a Aloys. Ric. in decis. p. 3. decis 219.
n. 3. b Aloys. Ric. ibidem finit.

condonando partem, quę est adhuc
partialis liberalitas.

14. Dixi (in rigore) nam sunt
duo ombino Scopuli timendi Alter : ne Sacerdos ille metu, vel alio
simili affectu ducatur ad id : quasi
timeat , ne inveniat in posterum
eleemosynas pro Missis , nisi nunc
condonet partem , jam enim tunc
non esset ex liberalitate. Alter, ne
tali modo in periculum incidas for-
didæ negotiationis.

16. Denique, quod hactenus di-
ximus, tum de prohibitione , tum
de ejus exceptionibus, puto proba-
bile esse, extēdi etiam ad Parochos,
seu ad Collectores Missarom , qui
plura stipendia congregant , & de-
inde inter Sacerdotes stipendiarios
distribuant. Ratio est, quia quam-
vis hi non suscipiant onus dicendi
Missis, unde videantur a saltuum pro
labore colligendi , & distribuen-
ti posse sibi aliquid retinere , ni-

R r 2 bilo-

*a Suar. de Sacr. dub. 80. sec. 3 §. Hac
paro occasione.*

712 LIBER III.

hilominus quia adhuc hæc eleemosyna datur pro Missis, debet, secundum hoc Decretum, integrè dari Missam celebranti, nisi adhuc, ut dictum est, aliqua ex dictis tribus exceptionibus.

Sed certè, quia Decretum hoc solum dirigitur ad Sacerdotes ibi: Prohibet Sacerdoti, ne parte Eleemosyna retenta, &c. non audeo condonare ejusmodi Collectores, & Sacristas (etiam si sint Sacerdotes, sed non ut talibus assignetur eleemosyna, hoc est, ut ipsi Missas celebrent, sed ut celebrandas eas curant) si moderatam pro labore mercem ex datis pro Missa suscipiant. Ratio est, quia cum prohibitio sit odiosa, est restringenda ad solum expressè prohibitos, prohibiti autem sunt solum Sacerdotes, quibus eleemosyna datur pro Missis, quæ ab ipsis sint celebrandæ. Ceteri ergo servent id, ad quod obligantur iure patituræ.

Ad idem reducitur, si quis, cum

sic

Si procurator, ut certum v.g. Missæ celebrentur, quæ Missæ in hac Urbe solent dici, exempli g. producentis Iuliis, si quis, inquam, per industriam suam mittat, sed eat ad aliam Vrbem, ubi intrat ex postulatum tempus, dicantur pro centum Iuliis: puto enim non esse improbabile, posse talēm procuratiōnēm retinere sibi alios centum. Ratio est, quia sumi potest paritas à servo, qui per extraordinariam industriam (nam ad ordinariam, & moralem obligatur ex ipso famulatu) per suum laborem emit res minoris, quam valeant communiter in foro: potest enim retinere, quod superest, ut pote fructum suæ industriæ, pari ergo modo in casu nostro.

Illud tamen perdiligenter in nostro casu notandum est, id non posse fieri, quando ex circumstantiis animadverteretur dantem eleemosynam non voluisse solum ipsum Missarum numerum, sed yoluiss

R 3   bene?

benefacere loci sacerdotibus, vel
honorare Ecclesiam, vel quid simi-
le, ut ex se patet.

§. VI.

*Super illud §. primum II. Praterer-
ne in Ecclesiis, &c.*

*Vbi precipitur, ut Mobilia reliqua pro-
Missis perpetuis, quam primum inque-
stiantur in bonis immobilibus
fructiferis.*

Licet hoc Decrerum primo aspe-
ctu videatur explicatione non
indigere, involvit tamen difficul-
tates non contemnendas.

*An Decretum hec loquatur de non-
dum acceptatis?*

Dubitabis enim Primo. An si
cui Ecclesia relinquatur a-
liquod mobile, pro opere
Missx perpetuzx, sed nondum Ec-
clesia